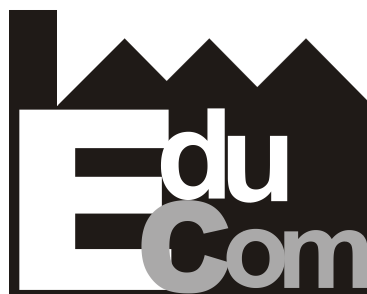

Řízení výroby na základě úzkého místa

Jan Vavruška
Technická univerzita v Liberci

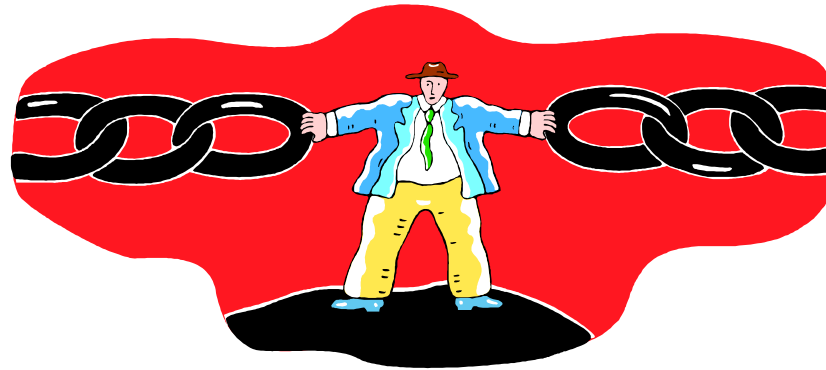
EDUCATION COMPANY

Průmyslové inženýrství

Technické univerzity v Liberci a partneři
Preciosa, a.s. a TOS Varnsdorf a.s.

Teorie úzkých míst - Theory Of Constrains (TOC)

Ucelená manažerská filozofie
sloužící k řízení a trvalému
zlepšování činnosti organizací
pomocí řízení **úzkých míst**.

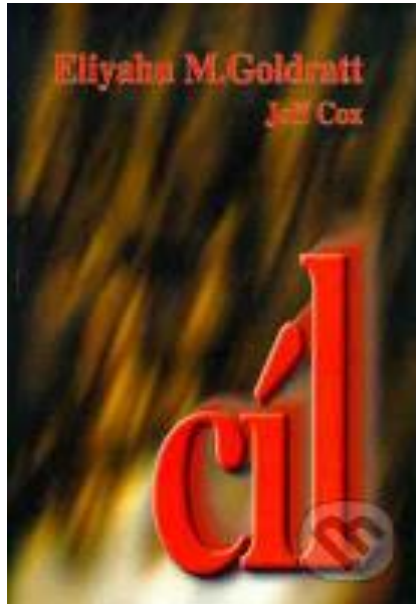
Historie

Na počátku stál Goldratt a jeho dítě – OPT systém

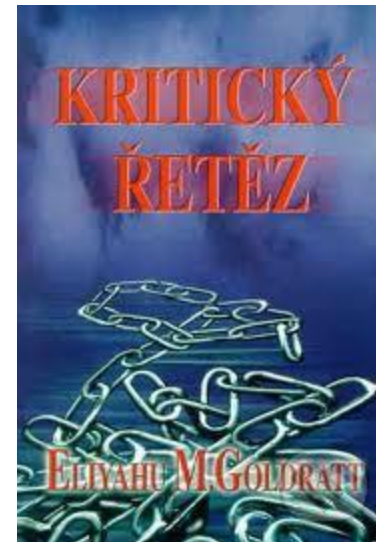
(Optimized Production Technology)

Zavedení nových ukazatelů hodnocení založených na „novém“ chápání procesů počínaje řešením základních konfliktů každodenního života přes účetnictví, marketing až po výrobu a distribuci.

Ellyahu M. Goldratt

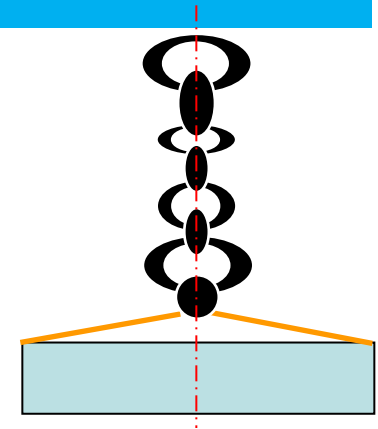
Nejznámější dílo
The Goal (Cíl)
zfilmováno
The GOAL : How to....

2.díl Kritický řetěz (Critical Chain)

Pilíře TOC

Kritický řetěz a hrdlo lahve

Proces neustálého zlepšování

DBR

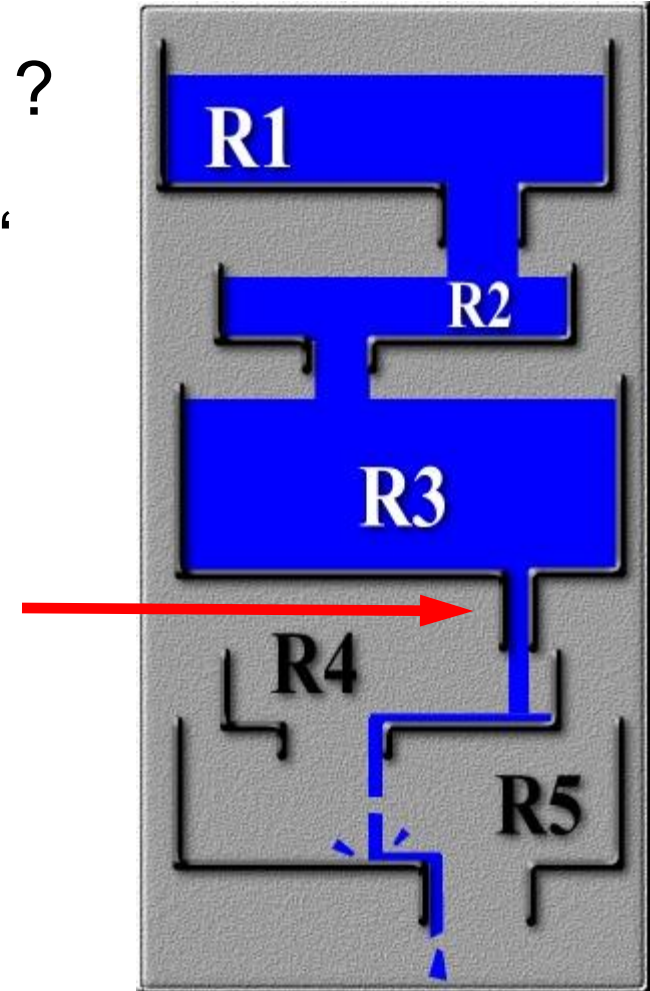

Hrdlo lahve – Bottle Neck

Jaký můžu mít maximální průtok ?

Takový jaký mi dovolí „nejužší“ místo v systému.

Pak kritické pracoviště (stroj) je pracoviště závislé na úzkém místě (pracovník a jiné)

Co to je úzké místo

Úzké místo je takový zdroj,

(stroj, pracovník, zásoba, manipulace, zákazník, trh,
dodavatelé a mnoho dalších)

který limituje celkový průtok systémem.

(tzn. místo s nejmenším průtokem)

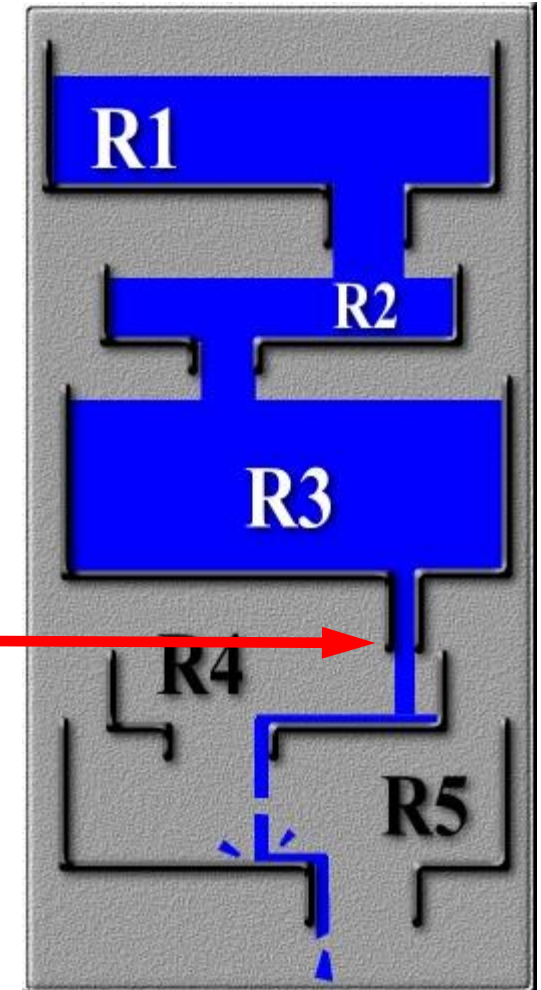
Nalezení úzkého místa

Jak zjistím kde mám úzké místo ?

Před úzkým místem se hromadí dlouhodobě zásoby.

Naleznou se tak všechna úzká místa ?

ÚM

Kritický řetěz - Critical chain

Zvětšování
 kapacity
 nekritických
 míst
 nezvětšuje
 „stabilitu
 systému“
 většinou
 naopak

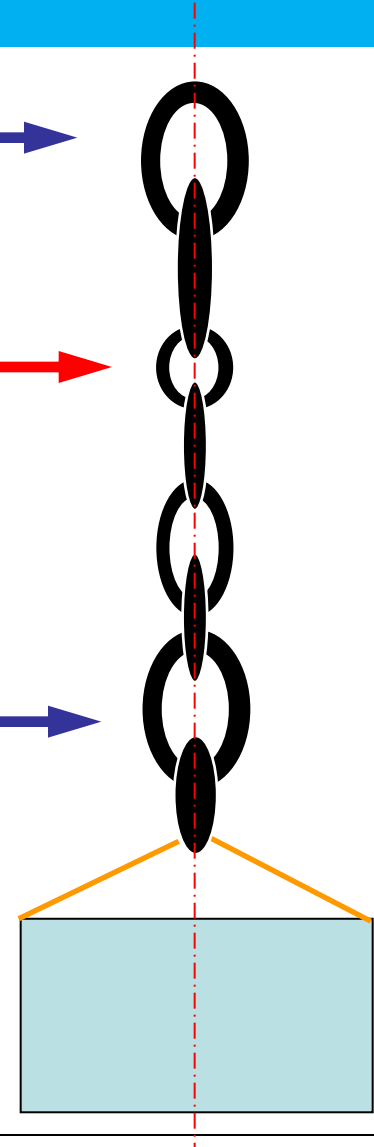
velká
kapacita

malá
kapacita

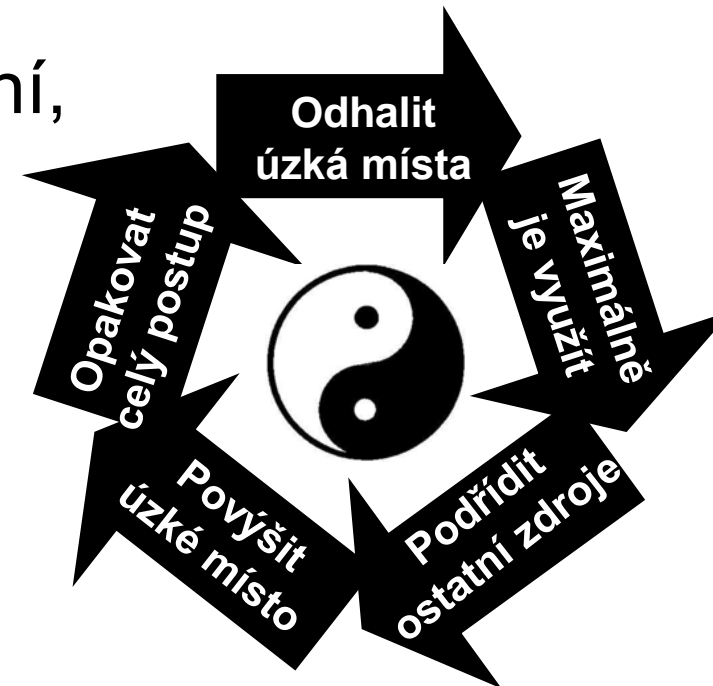
velká
kapacita

Proces neustálého zlepšování

Pět kroků TOC:

1. identifikovat omezení,
2. vytížit omezení na maximum,
3. podřídít zbytek systému omezení,
4. odstranit omezení
5. zpět na krok 1

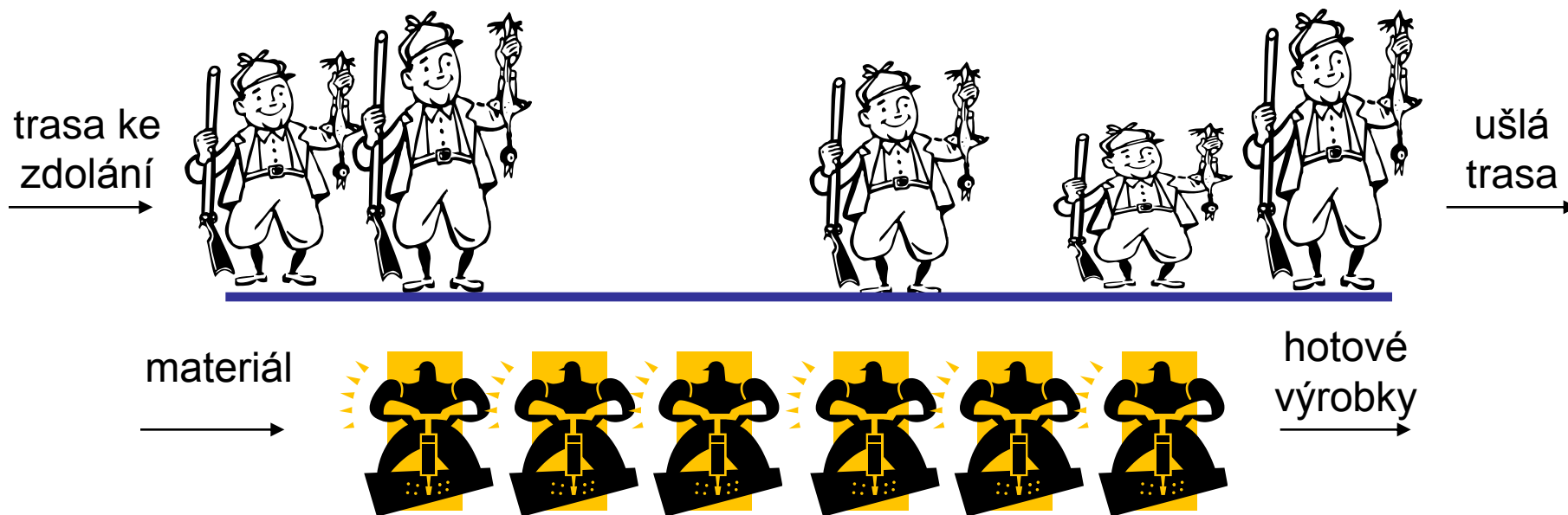
DBR

(Drum, Buffer, Rope)

Metoda řízení úzkých míst

DBR

- Analogie oddílu skautů na výletě a výrobního systému:

DBR

- Problém „semknutosti oddílu“:

DBR

Možnosti řešení problému:

1. Uspořádání skautů podle jejich tempa

materiál

hotové výrobky

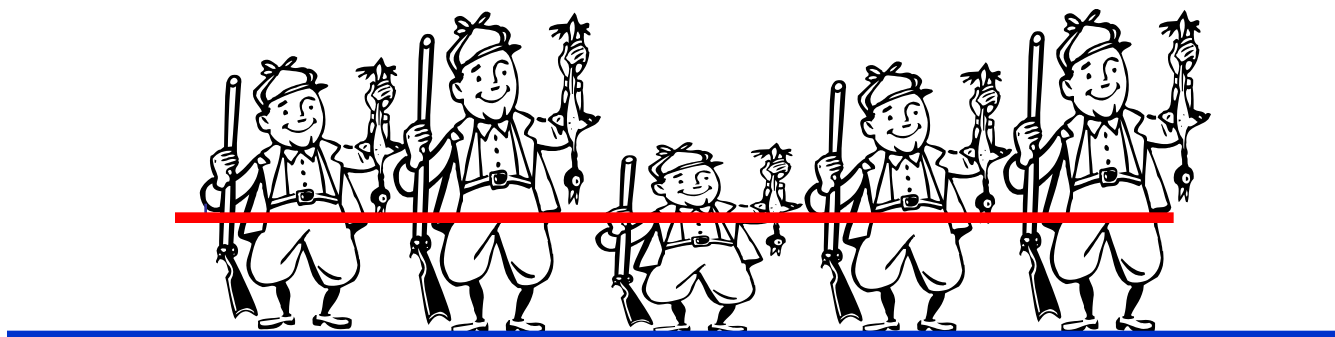

DBR

Možnosti řešení problému:

2. Připoutání všech lanem (rope)

materiál

hotové výrobky

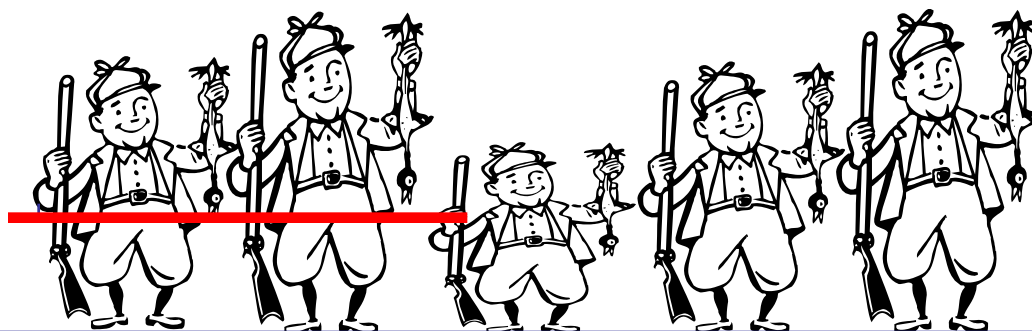

DBR

Možnosti řešení problému:

2. Připoutání všech lanem (rope)

materiál

hotové výrobky

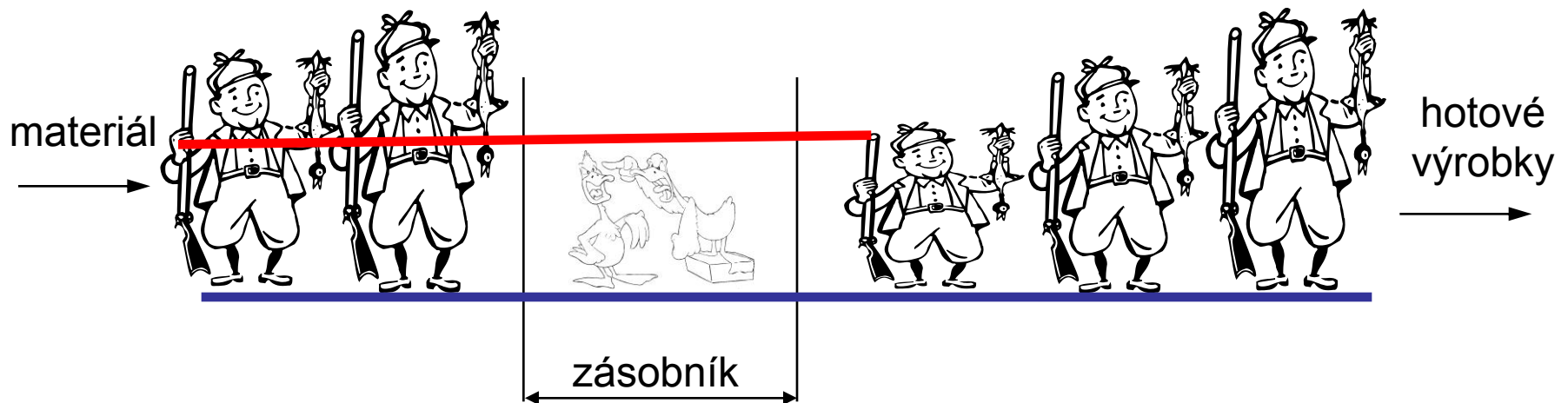

DBR

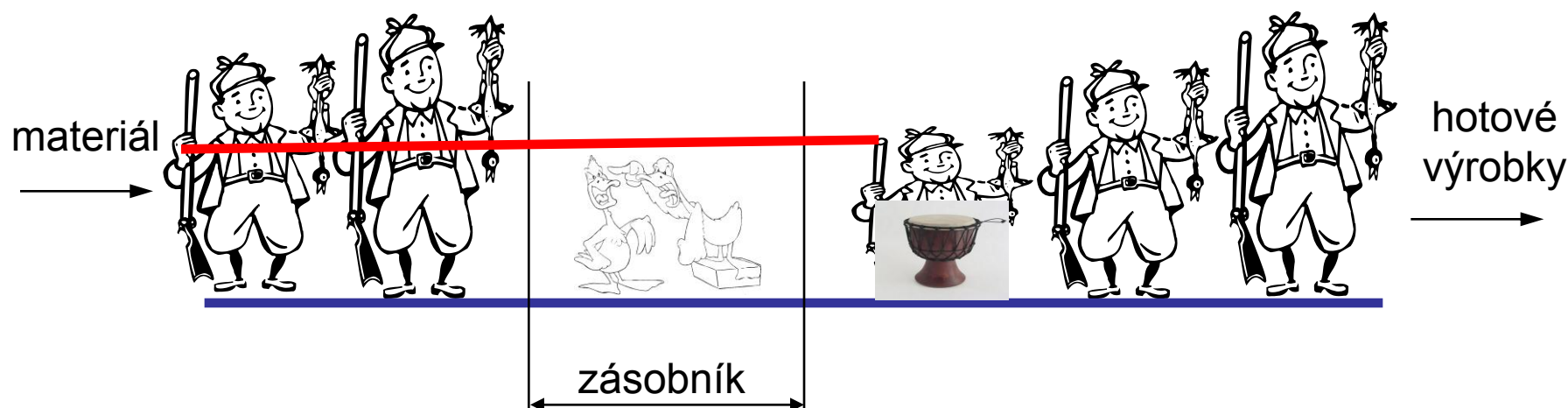
Možnosti řešení problému:

3. Zásobníky času (buffer) - mezery

DBR

- Možnosti řešení problému:
4. Udání tempa – bubeník (drum)

Drum (buben) – Hlavní plán

Požadavky hlavního plánu:

1. Realistický – bere v potaz všechna omezení
(viz. řízení výroby – plánování do omezených a neomezených kapacit)
2. Produktivní – zaručuje nárůst průtoku při snížení zásob a
provozních nákladů
3. Imunní vůči problémům – „nepředvídané“ narušení plánu
způsobené např plýtváním
(chyby – výrobek a stroj, chybějící materiál atd.)

Pozn. Jaké jsou požadavky na Cíle SMART?

DRUM – Volba procení dávky

Na kritickém zdroji lze provést tolik seřizování kolik je možné, aniž by byla překročena dostupná kapacita zdroje

Čas pro seřizování = dostupná kapacita zdroje - $\sum$ kusový čas

$$\text{Počet seřizování} = \frac{\text{dostupný čas}}{\text{čas přeřizení}}$$

Poptávka na Kritické pracoviště B

Materiál M1=130 ks, M2=30 ks týdně .

Kusový čas = 13 min, doba seřizování na M1 = 200 min , M2 = 56 min
kapacita kritického pracoviště = 480 minut x 5 dní = 2400

$$2400 - 2080 = 320 \quad 320/256 = 1,25$$

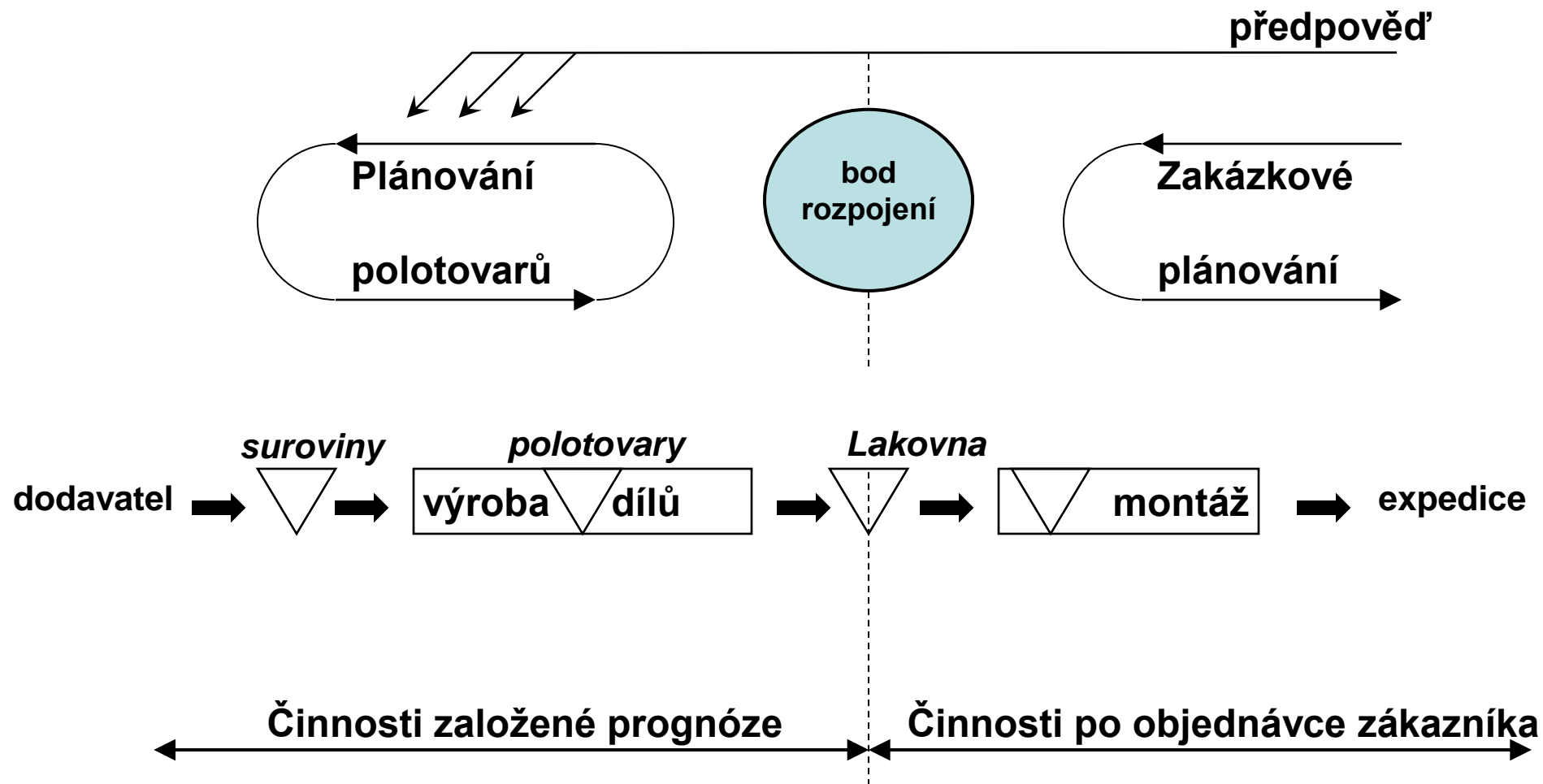
Tzn. 1 seřízení za 4 dny

Buffer - zásobník

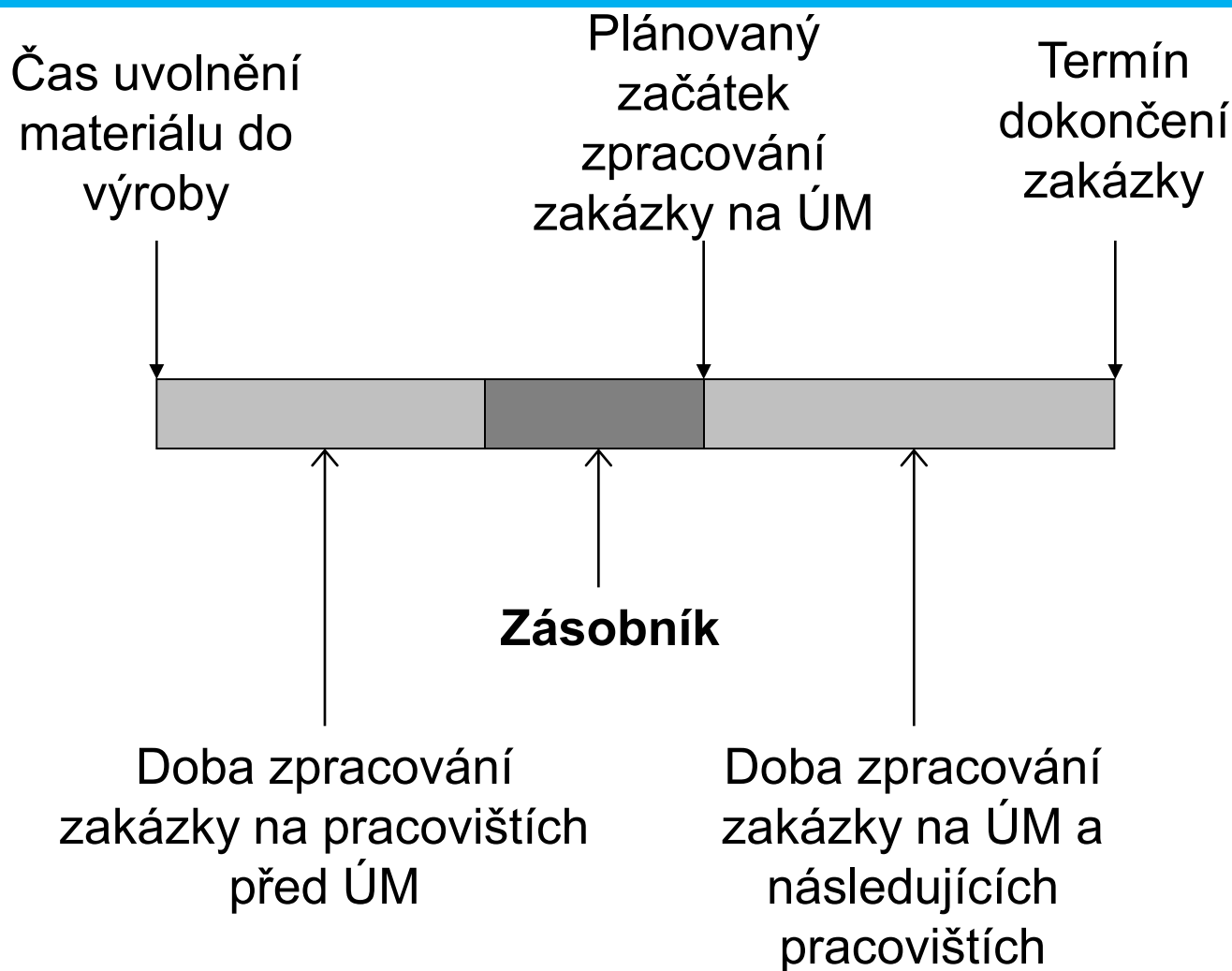
Dva druhy zásobníků:

- Časový - doba která umožňuje aby se dostal materiál na úzké místo o plánovaný časový úsek dříve
- Kusový – zásoba hotové a rozpracované výroby nebo nakupovaného materiálu, která umožní splnění zákaznických požadavků

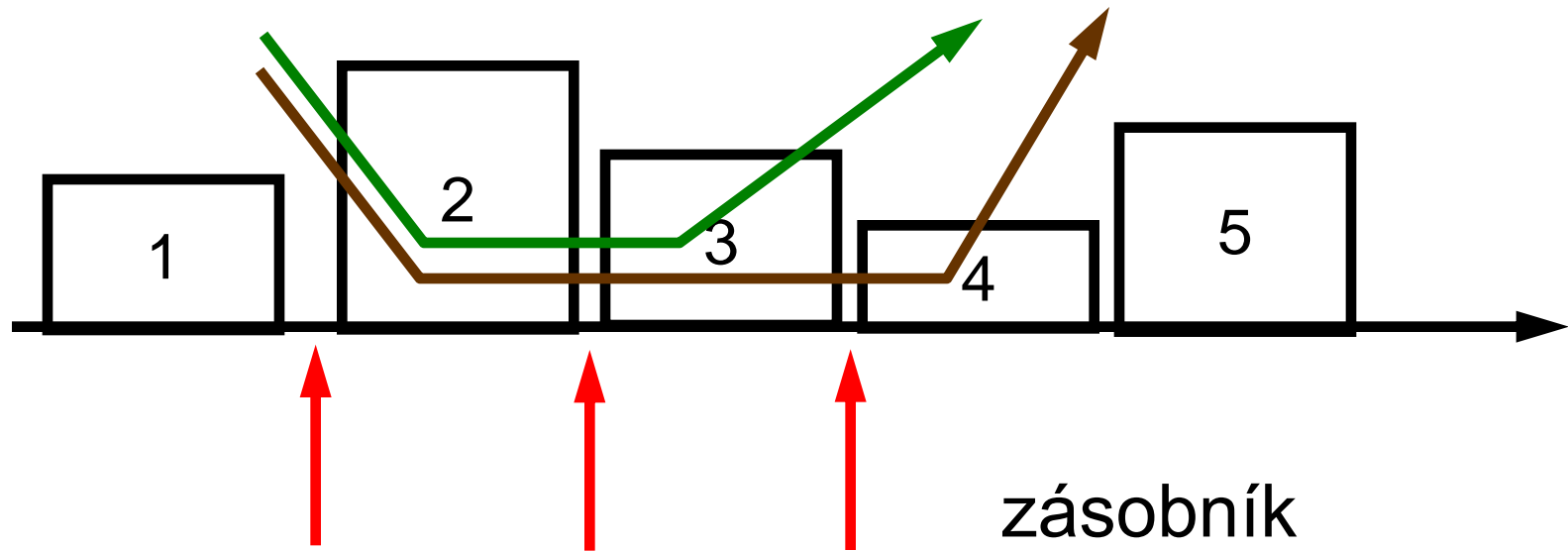
Bod rozpojení objednávkou

Buffer – Časový zásobník - příklad

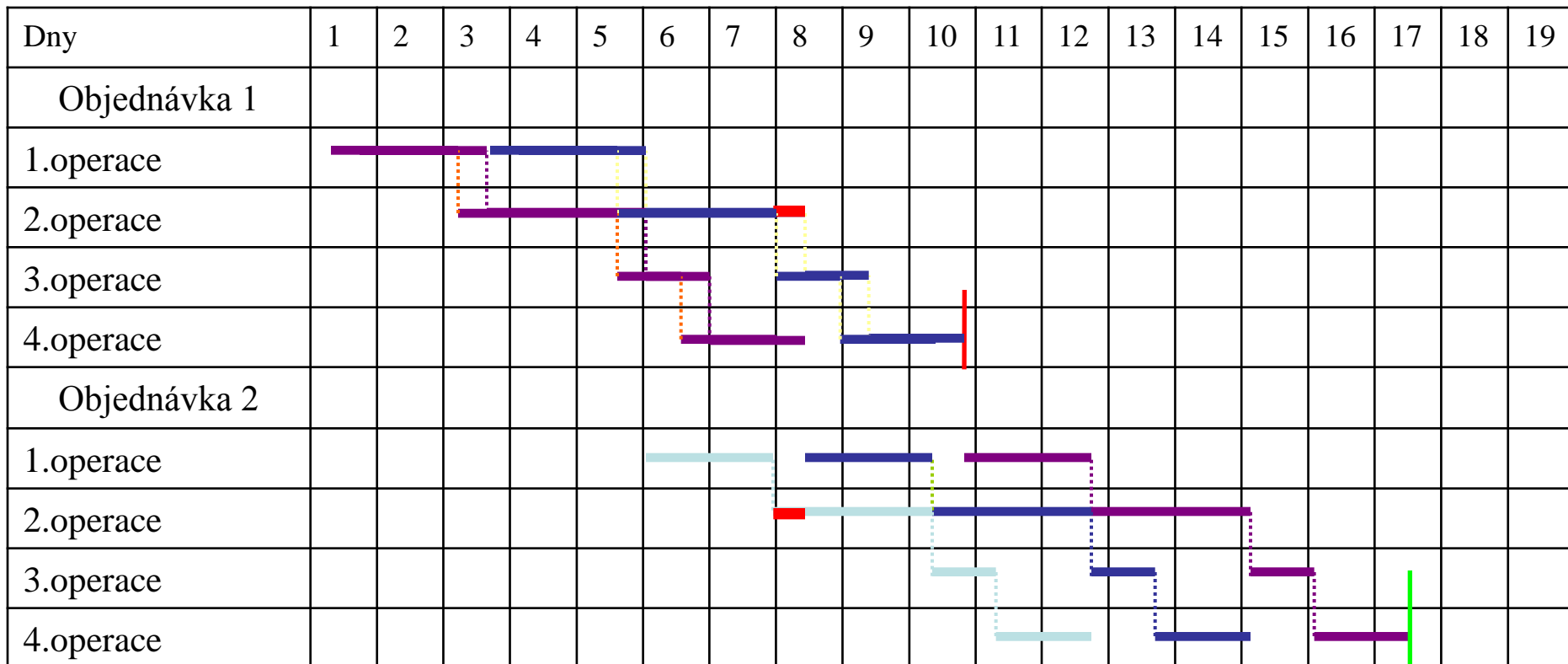

Pohyb úzkých míst

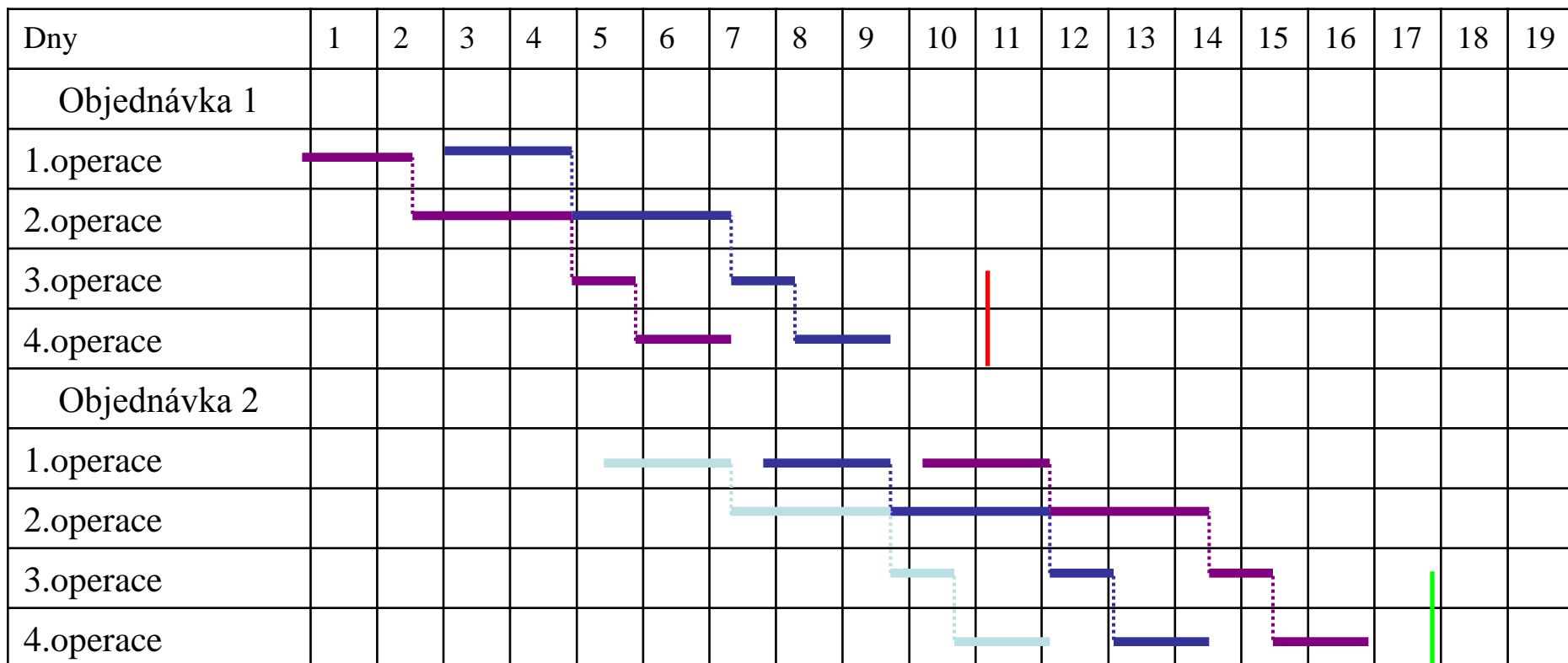

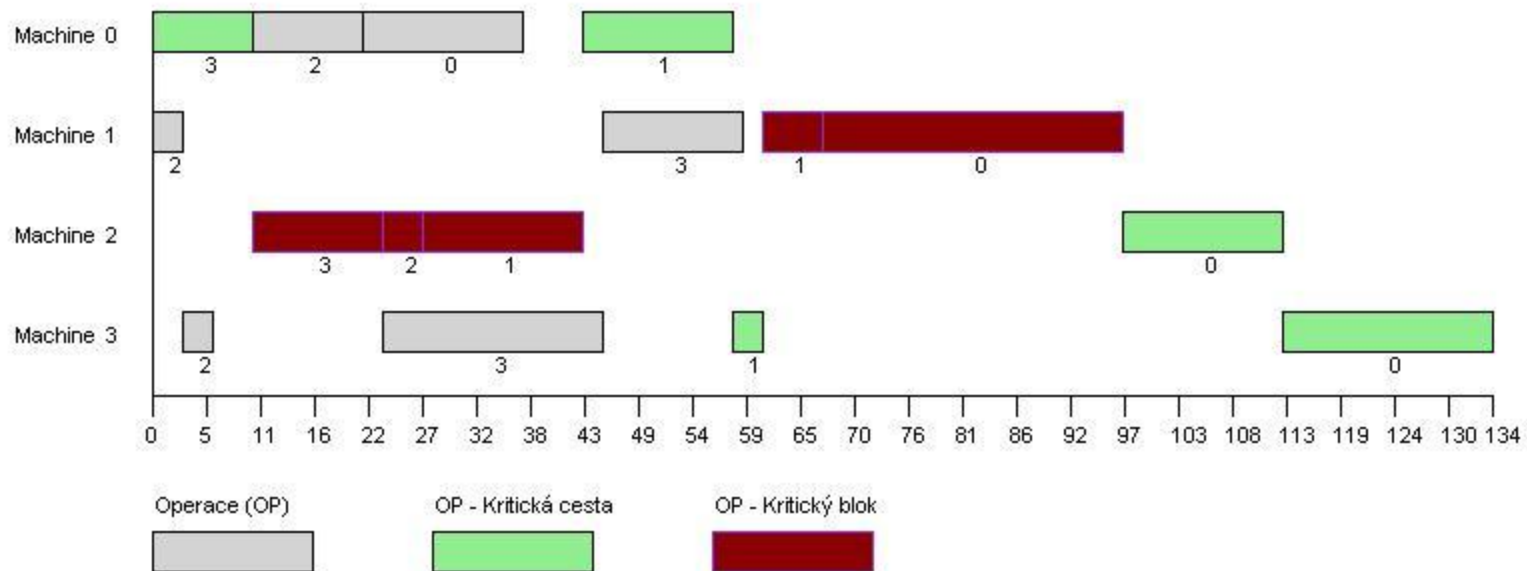
Zpětné plánování

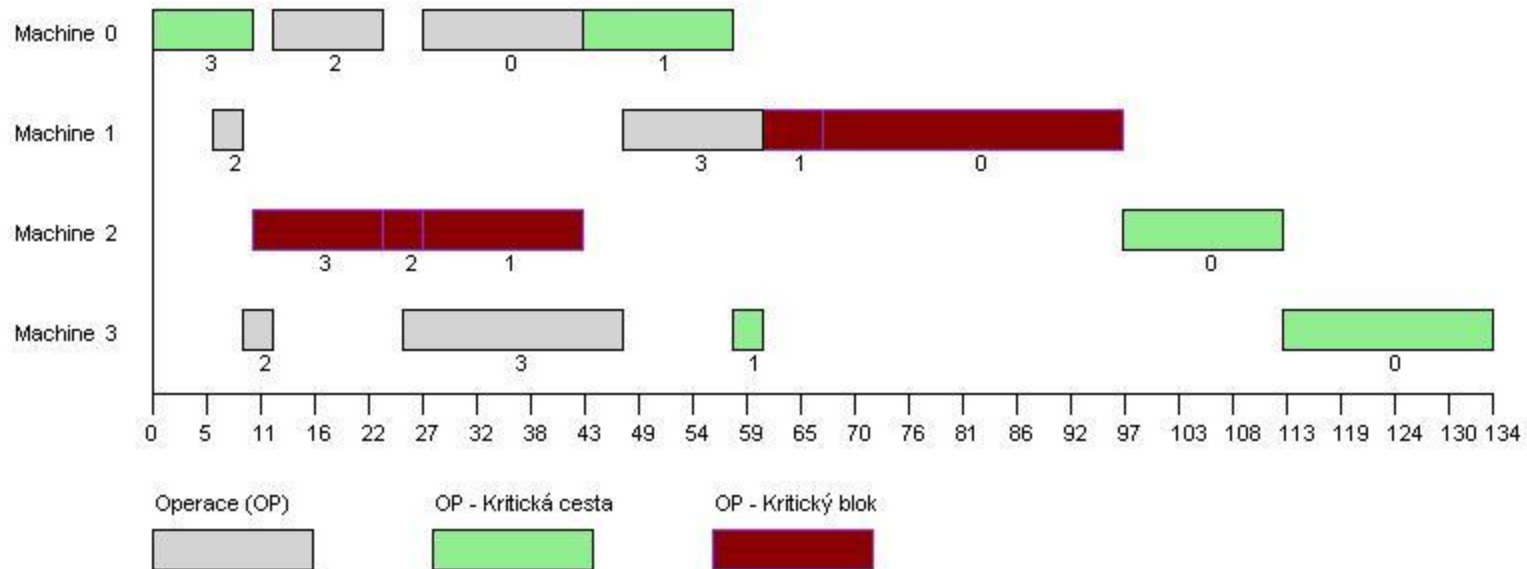
Dopředné plánování

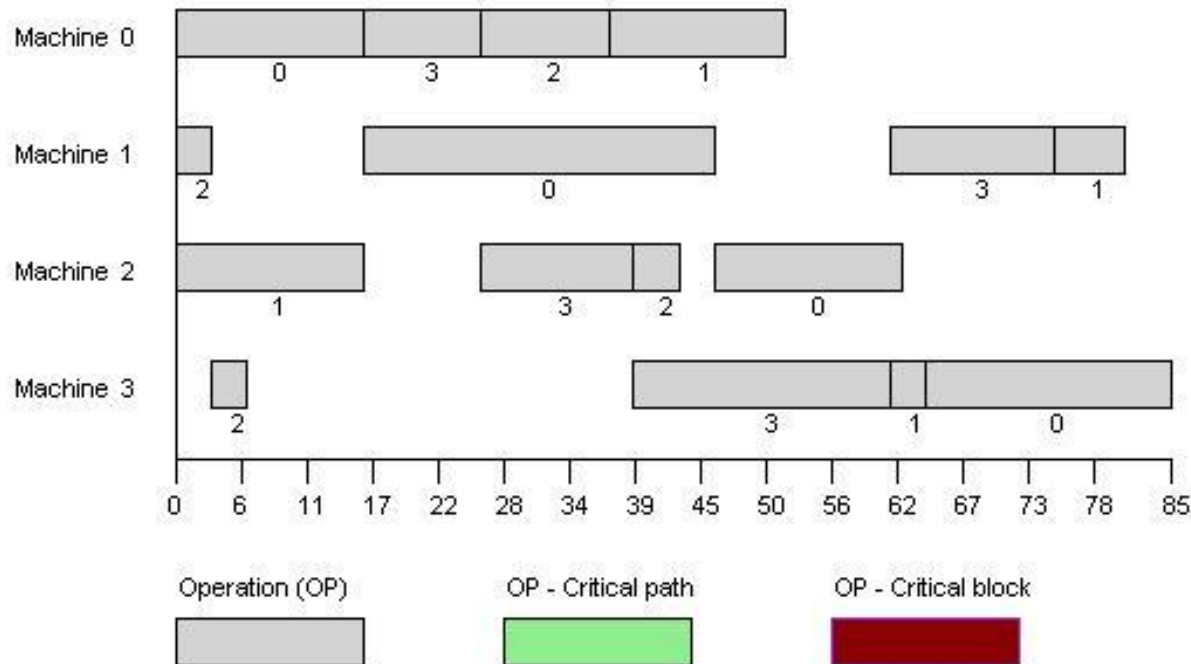
Dopředný rozvrh

Zpětný rozvrh

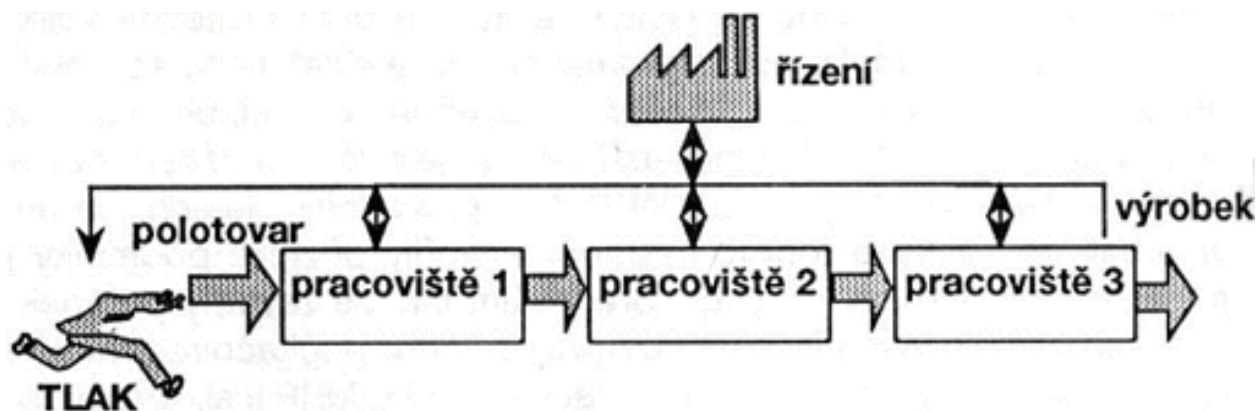

Optimální plán

Porovnání s jinými systémy

MRP I a MRP II

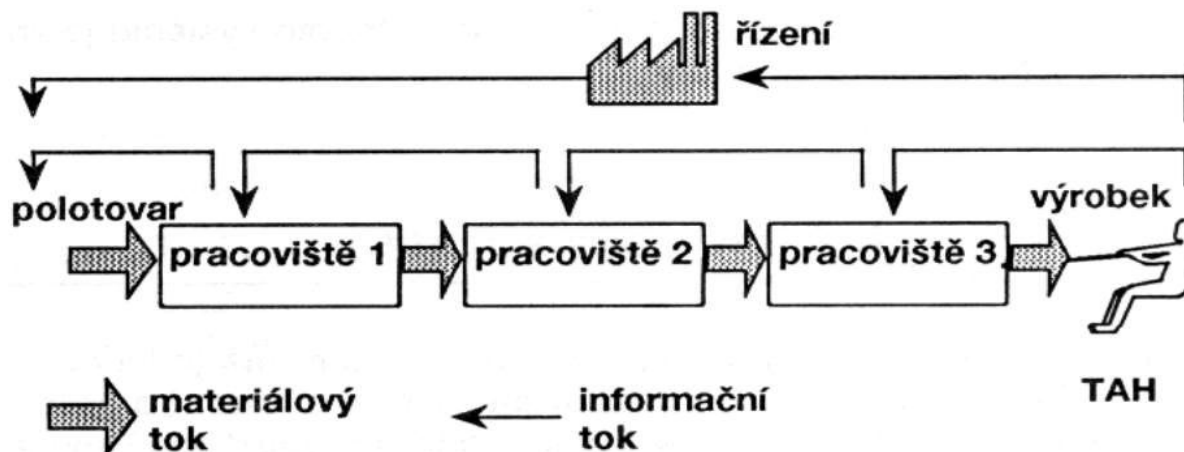

Porovnání s jinými systémy

JIT / JIS

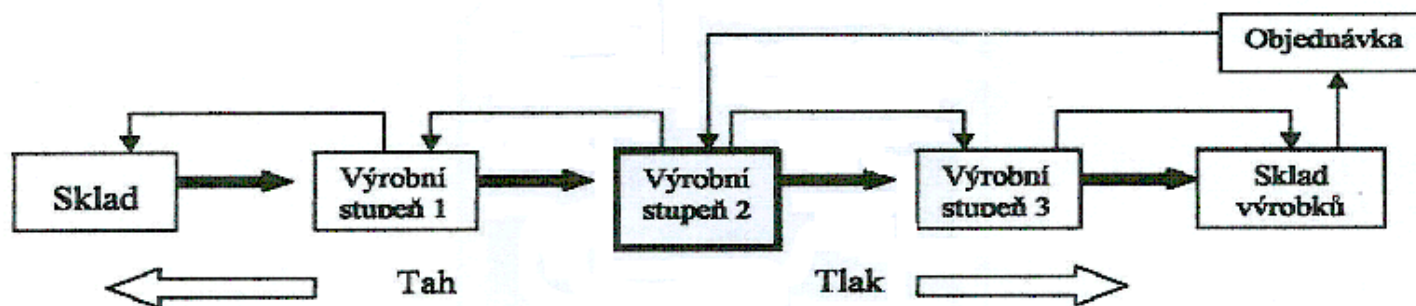
Just in **time** / just in **sequences**

(Kanban)

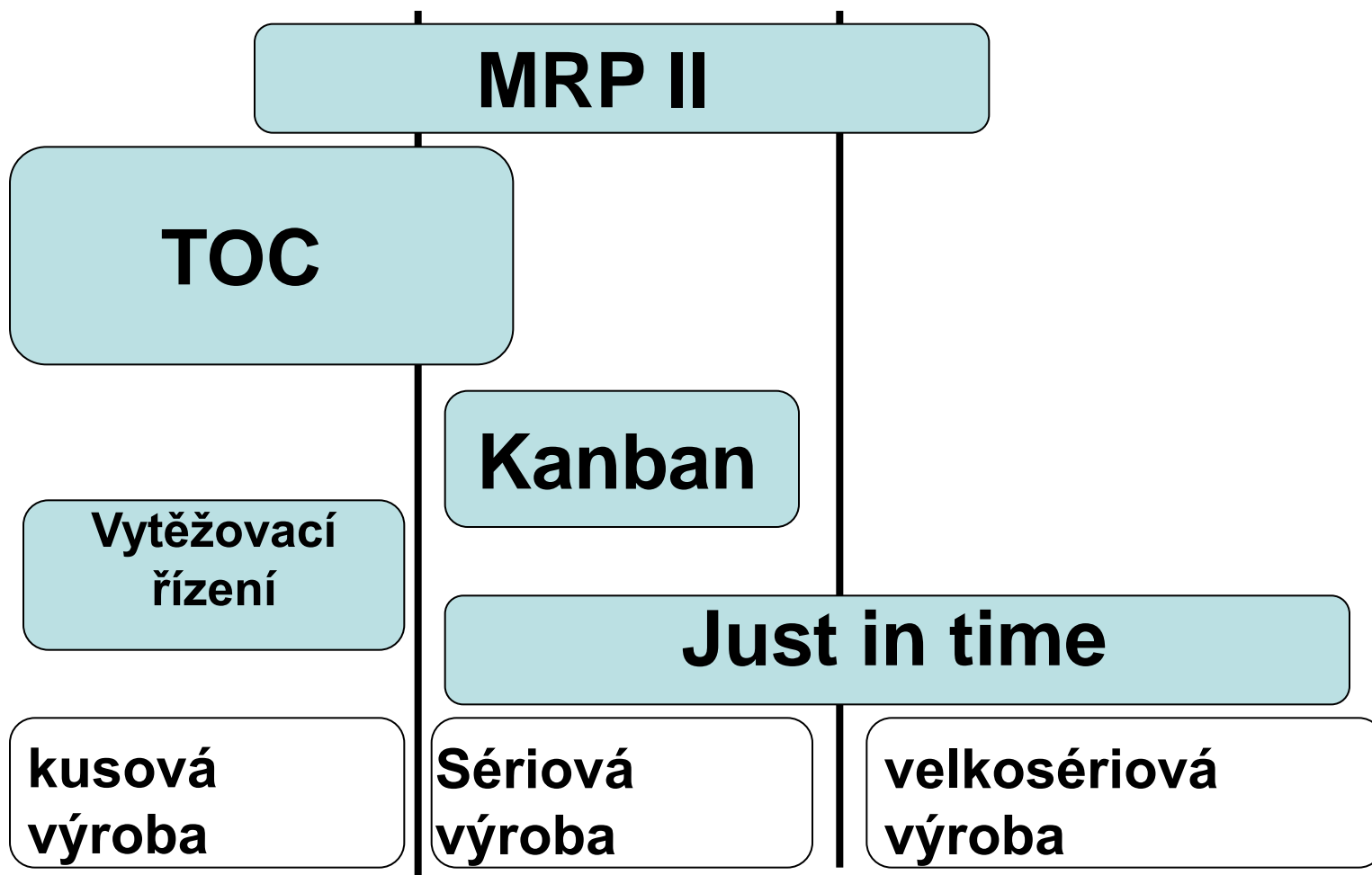
Porovnání s jinými systémy

TOC (ConWIP)

Porovnání s jinými systémy

Literatura

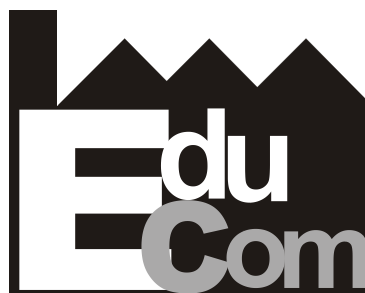
BASTL, Jozef; MAJER, Pavel; ŠMÍRA, Miroslav . *Teorie omezení v podnikové praxi : Zvyšování výkonnosti podniku nástroji TOC*. První vydání. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2003. 216 s.

GOLDRATT, Eliyahu M.; COX, Jeff . *CÍL*. 2. vydání. Praha : InterQuality, 2001. 200 s. ISBN 80-902770-3-9.

GOLDRATT, Eliyahu M. *CÍL 2 : It's not Luck*. 1. vydání. Praha : InterQuality, 2006. 338 s. ISBN 80-902770-3-9.

www.goldratt.cz

Děkuji za pozornost

EDUCATION COMPANY

**Tato přednáška byla inovována v rámci projektu EduCom
CZ.1.07/2.2.00/15.0089**

**EduCom - Inovace studijních programů s ohledem na
požadavky a potřeby průmyslové praxe zavedením
inovativního vzdělávacího systému "Výukový podnik"**